

RAŇAJKY U TIFFANYHO

— a tri
povedky

TRUMAN
CAPOTE

IKAR



RAŇAJKY U TIFFANYHO

— a tri
poviedky

TRUMAN
CAPOTE

Preložila Adriena Richterová

IKAR

Truman Capote
BREAKFAST AT TIFFANY'S
AND THREE STORIES

Copyright 1950, 1951, © 1956, 1958 by Truman Capote

Copyright renewed 1978, 1979, 1984 by Truman Capote

Copyright renewed 1986 by Alan U. Schwartz

No part of this book may be used or reproduced in any manner
for the purpose of training artificial intelligence technologies
or systems. This work is reserved from text and data mining
(Article 4(3) Directive (EU) 2019/790).

This edition published by arrangement with Random House,
an imprint and division of Penguin Random House LLC

Translation © 2026 by Adriena Richterová

Cover design © 2026 by Tereza Králová – Studio Visualist

Cover photo © Getty Images/Archive Photos/Stringer

Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0649-2

Venujem Jackovi Dunphymu

**Raňajky
u Tiffanyho**

Vždy ma to ťahalo na miesta, kde som býval, k domom aj okolitým štvrtiam. Napríklad na Východnej Sedemdesiatej sa nachádza starší bytový dom s červenohnedou fasádou, kde som si na začiatku vojny prenajal svoj prvý newyorský byt. Bola to len jedna izba prepchatá ošumelým starým nábytkom, čo niekto vyhodil z povaly – pohovka a masívne kreslá čalúnené tým svrbivým zamatom zvláštnej červenej farby, pri ktorom sa človeku vybaví horúce dni vo vlaku. Farba stien so štukovou omietkou pripomínala pľuvanec žuvacieho tabaku. Všade, dokonca aj v kúpeľni, viseli reprodukcie rímskych zrúcanín, poznačené časom a hnedými flakmi. Z jediného obloka bol výhľad na požiarne rebriky. Napriek tomu zakaždým, keď som vo vrecku nahmatal kľúč od tohto bytu, sa ma zmocnila povznesená nálada. Bol to síce pochmúrny, no predsa len môj vlastný a navyše prvý byt, mal som v ňom svoje knihy, pohár s nezastrúhanými ceruzkami, jednoducho všetko, čo podľa mo-

jich predstáv potrebuje spisovateľ, ktorým som sa chcel stať.

Vtedy – a pravdepodobne ani teraz – by mi neprišlo na um písať o Holly Golightlyovej, nebyť rozhovoru s Joeom Bellom, ktorý vo mne znova vyvolal záplavu spomienok.

Aj Holly Golightlyová bývala v tom starom dome v podnájme v byte podo mnou. Joe Bell zasa mal za rohom na Lexington Avenue bar, ktorý vlastní dodnes. My s Holly sme tam chodievali aj šesť- či sedemkrát za deň, nie však na drink, ale telefonovať. Počas vojny bolo totiž ťažké získať súkromný telefón. Okrem toho sa ukázalo, že pokiaľ ide o odkazy, na Joea Bella sa dá spoľahnúť, čo v prípade Holly neznamenal len drobnú, zanedbateľnú láskavosť, keďže ich mávala naozaj kopy.

Toto všetko sa, pochopiteľne, udialo veľmi dávno a až do minulého týždňa som sa s Joeom Bellom už dobrých pár rokov nevidel. Občas sme síce boli v kontakte a príležitostne, keď som sa ocitol niekde v tých končinách, som sa zastavil uňho v bare, no nikdy nás nespájalo silné priateľstvo, skôr len to, že sme sa obaja kamarátili s Holly Golightlyovou. Joe Bell nie je jednoduchá povaha, to priznáva aj on sám, lebo ako vravieva, „čo chcete od starého mládenca, ktorého páli záha“. Všetci, čo ho poznajú, vám povedia, že s ním sa len tak ľahko nedáte do reči. Ba je to takmer

nemožné, ak nevyznávate jeho priam obsesívne záľuby, medzi ktoré patrila aj Holly. A okrem nej hokej, weimarské stavače, romantický rozhlasový seriál *Nedela s naším dievčatom*, ktorý počúval už pätnásť rokov, a operety Gilberta a Sullivana, lebo tvrdil, že niektorý z tých dvoch, len si už nepamätám ktorý, je jeho príbuzný.

Preto keď mi minulý utorok neskoro popoludní zazvonil telefón a ozvalo sa „Tu Joe Bell“, vedel som, že sa to bude týkať Holly. Nepovedal však nič viac, len „Mohli by ste sem hneď dofrčať? Je to dôležité,“ a chrapľavý hlas sa mu priam zadŕhal od vzrušenia.

Vo výdatnom októbrovom lejaku som mávol na taxík a cestou som sa dokonca pohrával s myšlienkou, že tam bude, že Holly znova uvidím.

V celom podniku však okrem jeho vlastníka nebolo ani nohy. V porovnaní s väčšinou barov na Lexington Avenue u Joea Bella vládol pokoj. Nepýšil sa neónovou reklamou ani televízorom. V dvoch starých zrkadlách sa odrážalo počasie na ulici a vo výklenku za barom, obkolesená fotografiami hokejových hviezd, vždy stála veľká váza s čerstvými kvetmi, ktoré s priam dojemnou starostlivosťou aranžoval sám Joe Bell. A práve tým sa zaoberal, keď som vošiel dnu.

„Pochopiteľne,“ privítal ma a zastrčil gladiolu hlbšie do vázy, „pochopiteľne, že by som vás sem

neťahal, keby som nebol zvedavý na váš názor. Stalo sa niečo zvláštne. Veľmi čudné.“

„Dopočuli ste sa niečo o Holly?“

Zamyslene pomädľil list medzi prstami, ako by si nebol istý odpoveďou. Joe Bell bol pomešší chlapík s hustou šticou pevných bielych vlasov, s kostnatou, ostro rezanou tvárou, čo by lepšie pristala niekomu vyššiemu, a akoby trvalo opálenou pokožkou, ktorá mu odrazu ešte viac sčervenela. „Nedá sa povedať, že by som sa o nej niečo dopočul. Vlastne ani neviem. Preto ma zaujíma váš názor. Počkajte, najprv vám namiešam drink. Niečo nové. Hovorí tomu Biely anjel,“ poznamenal a zmiešal vodku napoly s džinom, no bez vermútu. Kým som popíjal ten výsledný produkt, Joe Bell tam postával, chrúmal tabletku proti páleniu záhy a v duchu zvažoval to, čo mi chcel povedať. Napokon zo seba vysúkal: „Pamätáte sa na istého pána Dž. J. Juniošihu? Toho džentlmena z Japonska?“

„Z Kalifornie,“ opravil som ho, keďže pána Juniošihu som si veľmi dobre pamätal. Bol fotografom v jednom obrázkovom časopise a v čase, keď sme sa poznali, býval v garsónke na najvyššom poschodí nášho bytového domu s červeno-hnedou fasádou.

„Nemýľte ma. Pýtam sa vás len to, či viete, ko-
ho mám na mysli. Okej. No a včera večer, predstavte si, kto mi sem neprikvitne ako práve tento

pán Dž. J. Junioši. Nevidel som ho už dobré dva roky. A čo myslíte, kde sa motal celý ten čas?“

„V Afrike.“

Joe Bell prestal chrúmať tabletku a prižmúril oči. „A to viete odkiaľ?“

„Dočítal som sa to vo Winchellovom klebetnom stĺpčeku.“ Čo napokon bola aj pravda.

S cinknutím otvoril pokladnicu a vybral z nej hnedú obálku. „Mrknite sa, či aj o tomto ste sa dočítali vo Winchelli.“

Boli v nej tri viac-menej rovnaké fotografie, aj keď brané z rôznych uhlov: vysoký útlý černochoch v kartúnovej sukničici s hanblivým, hoci akoby trochu márnomyseľným úsmevom drží v ruke čudnú drevenú sošku dievčaťa s pretiahnutou hlavou, ulízanými, chlapčensky krátkymi vlasmi, pokojnými priveľkými očami v zužujúcej sa tvári a so širokými ústami pripomínajúcimi pery klauna. Na prvý pohľad bolo zrejmé, že ide o veľmi primitívnu drevorezbu, ale naozaj len na prvý pohľad, lebo to bola presná kópia Holly Golightlyovej, teda aspoň do takej miery, akú podobu môže mať taká nehybná vecička z tmavého dreva.

„Tak čo na to poviete?“ spokojne zatiahol Joe Bell, keď videl moje rozpaky.

„Vyzerá, že je to ona.“

„Počujte, chlapče,“ plesol rukou na barový pult, „to je ona. Namojdušu, akože nosím no-

havice. Ten malý Japončik ju spoznal na prvý šup.“

„On ju videl? V Afrike?“

„Nie, len tú sošku. Ale to vyjde narovnako. Veď si to prečítajte,“ dodal a obrátil jednu fotografiu. Na zadnej strane stálo: *Drevorezba, Kmeň S, Tococul, East Anglia, Štedrý deň 1956.*

„A teraz počúvajte, čo ten Japončik zo seba vysúkal.“ Joe Bell mi vyrozprával túto historku: Na Štedrý deň sa pán Junioši s foťákom na krku prechádzal po Tococule, ospalej dedinke strate nej niekde v buši, len pár hlinených chatrčí, na dvoroch opice a na strechách kane. Práve si vrazil, že sa pohne ďalej, keď vtom zbadal černoča čupiaceho na prahu chatrče, ako na vychádzkovú palicu vyrezáva opice. Pána Juniošiho to zaujalo a požiadal ho, aby mu ukázal aj ďalšie svoje výrobky. No a chlapík mu priniesol tú sošku dievčenskej hlavy. Odrazu vraj mal pocit, aspoň tak to povedal Joeovi Bellovi, akoby sa ocitol vo sne. No keď chlapíkovi ponúkol, že ju kúpi, černocho si dlaňou zakryl prirodzenie (očividne emocionálne gesto porovnateľné s rukou pritisnutou na srdce) a povedal nie. Libra soli a desať dolárov, náramkové hodinky, dve libry soli a dvadsať dolárov – nič z toho ním ani nehlo. Pán Junioši bol rozhodnutý za každú cenu sa dozvedieť, ako tá soška vznikla. Stálo ho to všetky zásoby soli aj ho-

dinky a chlapík mu to opísal hatlaninou nejakej afrikánčiny, lámanej angličtiny a rukami-nohami. Vyšlo z toho, že na jar toho roku sa z buša vynorili traja belosi na koňoch. Mladá žena a dvaja muži. Obaja v triaške a s očami červenými od horúčky museli stráviť niekoľko týždňov v oddelenej chatrči a tá mladá žena, ktorá si medzičasom rezbára obľúbila, sa s ním delila o jeho rohož.

„Tomu teda neverím,“ znechutene si odfrkol Joe Bell. „Isteže, mala svojské spôsoby, no nemyslím, že by zašla až tak ďaleko.“

„A čo bolo potom?“

„Potom už nič,“ pokrčil plecami. „Po nejakom čase tak ako prišla, aj odišla – na koni.“

„Sama alebo s tými dvoma mužmi?“

Joe Bell zažmurkal. „Asi s nimi. Ten Japončík sa na ňu vypytoval krížom-krážom po celom kraji. No nikto ju už nevidel.“ Potom to vyzeralo, akoby sa moje sklamanie prenieslo aj naňho, ale on nechcel byť jeho súčasťou. „Jedno však musíte uznať – že je to jediná konkrétna správa za neviem koľko...“ začal rátať na prstoch, no tie mu odrazu nestačili, „... rokov. Ja len dúfam, veľmi dúfam, že je bohatá. Musí byť bohatá. Človek predsa musí byť bohatý, ak sa má len tak presúšať po Afrike.“

„Podľa mňa do Afriky ani nevkročila,“ poznamenal som a veril tomu, čo hovorím. No aj tak som ju tam videl, lebo zrejme niekam tam by

odišla. A tá hlava ženy vyrezaná z dreva? Znova som pozrel na fotografiu.

„Keď už toho toľko viete... tak teda kde je?“ vyzvedal Joe Bell.

„Je mŕtva. Alebo v blázinci. Alebo sa vydala. Podľa mňa sa vydala a usadila, možno práve v tomto meste.“

Joe Bell chvíľu zvažoval odpoveď. „Nie,“ potriasol hlavou napokon. „A poviem vám prečo. Keby bývala v tomto meste, stretol by som ju. Vezmite si človeka, ktorý sa rád prechádza, chlapíka ako ja, čo už dobrých desať-dvanásť rokov chodí krížom-krážom po uliciach, po celý čas má oči iba pre jednu osobu a ani raz ju nestretne. Nestačí to ako dôkaz, že tu nebýva? Podchvíľou vídam niečo z nej – malý plochý zadok, chudú vysokú dievčinu, čo sa kamsi náhli...“ Odmlčal sa, akoby si odrazu uvedomil, že ho sústredene pozorujem. „Myslíte, že mi preskočilo?“

„To nie, len som nevedel, že ste sa do nej zalúbili. A že až tak veľmi.“

Vzápätí som svoje slová oľutoval, lebo ho to očividne rozhodilo. Zhrnul fotografie na kôpku a vsunul ich späť do obálky. Pozrel som na hodinky. Nikde zvlášť som sa nechystal, no zdalo sa mi, že bude lepšie, keď sa poberiem.

„Moment,“ vyhrkol a schmatol ma za zápästie. „Jasné, že som ju ľúbil. Ale božechráň, aby som

sa jej chcel dotknúť.“ Hneď však s vážnou tvárou dodal: „Teda niežeby som nad tým neuvažoval. Ešte aj v mojom veku – a to desiateho januára dovrším šesťdesiatsedem rokov. Zvláštna, čím som starší, tým viac mi tieto veci behajú po rozume. Nespomínam si, že by som na to niekedy toľko myslel, dokonca ani ako mladý chalan, a teraz každú chvíľu. Možno preto, že čím je človek starší a čím ťažšie sa namiesto myšlienky pochlapí činom, zahniezdi sa mu to v hlave a ťaží ho ako bremeno. Vždy, keď čítam v novinách, že nejaký starý dedo sa znemožnil, viem, že na vine je to bremeno. Ja...“ nalial si za prst whisky a na dúšok ju prevrátil do seba, „ja sa nikdy tak nezne-možním. Prisahám, že pri Holly mi to nikdy ani neprišlo na rozum. Človek môže mať niekoho rád aj bez toho. Berie ho ako neznámeho človeka, ale takého, ktorý je jeho priateľom.“

Vtom vošli do baru dvaja muži a mne sa zdalo, že je najvyšší čas odísť. Joe Bell ma odprevadil k dverám. Tam ma znova chytil za zápästie. „Veríte tomu?“

„Že ste sa jej nechceli dotknúť?“

„Nie, myslím tomu o tej Afrike.“

Odrazu som si nevedel spomenúť na ten príbeh, vybavil sa mi len jej obraz, ako sedí na koni a odchádza. „V každom prípade je preč.“

„Jasné,“ odvetil a otvoril dvere. „Je preč.“

Vonku už prestalo pršať, vo vzduchu sa vznášal len hmlistý opar, tak som zabočil za roh a kráčal po ulici, kde stál ten náš dom s červeno-hnedou fasádou. Je to ulica lemovaná stromami, ktorých tieniace koruny v lete vrhajú na chodník chladivé vzory. No teraz boli listy zažltnuté a väčšinou popadané, rozmočené dažďom, takže sa šmýkali pod nohami. Naša bytovka stála uprostred bloku domov, hneď vedľa kostola, kde modré vežové hodiny odbíjali čas. Odvtedy, čo som tam býval, dom vynovili. Staré vchodové dvere s matným sklom nahradili moderné čierne a na obklkoch pribudli elegantné sivé okenice. V dome už nebýval nikto, koho by som si pamätal, okrem madam Sapphie Spanelly, koloratúrnej sopranistky so zachrípnutým hlasom, ktorá si každé popoludnie chodievala zajazdiť na kolieskových korčuliach do Central Parku. Vedel som, že tam ešte býva, lebo som vyšiel po schodoch a prečítal si vizitky na poštových schránkach. Práve vďaka jednej z nich som sa vtedy pred rokmi dozvedel o existencii Holly Golightlyovej.

Býval som v tom dome už asi týždeň, keď som si všimol, že na poštovej schránke patriacej k bytu číslo 2 sa v otvore na meno nachádza zvláštna vizitka. Bola priam cartierovsky formálna, stá-

lo na nej *Slečna Holiday Golightlyová* a pod tým v rohu *Na cestách*. Znelo mi to ako melódia: *Slečna Holiday Golightlyová, Na cestách*.

Raz v noci – mohlo byť už dobre po dvanástej – som sa zobudil na hlas pána Juniošiho, ktorý kričal zhora zo schodov. Keďže býval na najvyššom poschodí, jeho podráždený, prísny hlas sa ozýval v celom dome. „Slečna Golightlyová! Ja protestujem!“

V odpovedi, čo vyšla od schodov z prízemnia, zaznel šantivo mladý hlas a pobavený tón. „Ach, holúbok, to ma mrzí. Stratila som ten prekliaty kľúč.“

„Nemôžete mi stále vyzväňať. Prosím vás, dajte si urobiť nový.“

„Keď ja ho vždy stratím.“

„Lenže ja chodím do práce a potrebujem spať,“ rozčuloval sa pán Junioši. „A vy mi zakaždým zvoníte...“

„Nedurdite sa, holúbok drahý, už to neurobím. Ak mi slúbite, že sa prestanete hnevať...“ jej hlas sa priblížil, lebo kráčala hore schodmi, „možno vám dovolím urobiť tie fotky, o ktorých sme sa zhovárali.“

To už som vyliezol z postele a poodchýlil dvere. Počul som, že pán Junioši mlčí. Naozaj som to počul, jeho mlčanie totiž sprevádzal zrýchlený dych.